

УДК 81'25

КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ

Коробейнікова Т. І.

tikorobeinikova@gmail.com

Університет імені Альфреда Нобеля

Дата надходження 01.11.2018. Рекомендовано до друку 03.12.2018.

Анотація. В епоху інформаційно-комунікаційних технологій вища освіта Україна зазнає значних змін, сутність яких полягає в тому, що повинні бути розроблені й дібрані такі навчальні матеріали, які відповідають як загальним освітнім потребам, так і забезпечують спеціальну фахову підготовку. Ґрунтуючись на критичному аналізі наукових джерел і власному практичному досвіді, автор визначив компетентність у діалогічному мовленні як одну із проблемних зон навчання англійської мови майбутніх перекладачів на першому курсі закладу вищої освіти. Наразі освіта майбутніх перекладачів потребує оновлення методів, стратегій і технологій навчання англійської мови як спеціальності, зокрема впровадження комп'ютерних технологій як першочергових і домінуючих для формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні.

Ключові слова: англійська мова; майбутній перекладач; діалогічне мовлення; навчальна комп'ютерна програма; комп'ютерна технологія; мультимедіа.

Коробейнікова Т. И. Университет имени Альфреда Нобеля

Компьютерная технология формирования у будущих переводчиков англоязычной компетентности в диалогической речи

Аннотация. В эпоху информационно-коммуникационных технологий высшее образование Украины стремительно меняется. Суть нынешней ситуации заключается в том, что все образовательные материалы должны быть разработаны и отобраны для обеспечения как общих образовательных потребностей, так и для решения будущих профессиональных проблем обучаемых. Основываясь на критическом анализе научных исследований и собственном практическом опыте, автор определяет компетентность студентов в диалогической речи как одну из проблемных зон в преподавании английского языка на первом курсе вуза. В настоящее время образование будущих переводчиков требует обновления методов, стратегий и технологий преподавания английского языка как специальности, в частности использования компьютерных технологий как приоритетных и доминирующих для формирования англоязычной компетентности в диалогической речи.

Ключевые слова: английский язык; будущий переводчик; диалогическая речь; обучающая компьютерная программа; компьютерная технология; мультимедиа.

Korobeinikova T. Alfred Nobel University

The computer technology of developing English interactional competence of prospective translators

Abstract. Introduction. Today, in the era of information and communicative technologies, Ukrainian high education is considerably changing. **Purpose.** The essence of the current situation is that all educational materials should be designed and selected to ensure both general educational needs and address the future professional concerns of the trainees. **Methods.** Based on the critical analysis of scientific researches and author's experience, the authors identify students' interaction competence as one of the weakest points in teaching English at the first grade of University. What matters in such discrepant situation is the way in which the trainees are equipped with the range of educational materials for developing their capabilities as autonomous learners. It means that nowadays prospective translators' education needs renovation of methods, strategies, and technologies of teaching English as the major. The computer technology is chosen to be the prior and dominant way to develop interaction skills in English. Moreover, the use of e-tools in teaching English is an integral part and an urgent requirement of modern education. **Results.** All the above mentioned requires special educational computer means for prospective translators' training created by tutors. In this connection, the multimedia program "Watch, Interpret and Speak English (WISE)" has been designed for the first year university students. The purpose of "WISE" is developing

prospective translators' English competence in interaction. Its structure is organized like a Website and the navigation includes two modules, six topics, and rules for users (in English and Ukrainian). The order of representation and students' work with educational materials coincides with the stages of teaching dialogues, which start with the introducing video-samples. Each lesson includes watching the model-dialogue, work with its structural components, reproduction of the model and its modification, then producing the dialogues by the students. **Conclusion.** This computer program can replace a teacher by monitoring students' achievements, counting their score, rate and giving them instructions for further actions. The computer is used as a partner in training conversations. While working with "WISE", students can also choose the order of completing the tasks and decide on what and how many times tasks should be completed. Using this multimedia program develops and improves students' interaction skills in English that enables developing prospective translators' English professional competence. **Key words:** English; prospective translator; interaction competence; educational computer program; computer technology; multimedia.

Постановка проблеми. У сучасному полікультурному суспільстві володіння іноземною мовою (ІМ) необхідне як умова освітньої й професійної мобільності, кар'єрного зростання й соціальної захищеності. Тому нагальною є потреба в висококваліфікованих фахівцях із знанням декількох ІМ. Це соціальне замовлення й перехід закладів вищої освіти (ЗВО) України на ступеневу підготовку фахівців вимагає перегляду багатьох аспектів методики навчання ІМ, зокрема підготовки перекладачів. Сучасні реформи вищої школи України мають на меті підтримати положення Болонської конвенції й скорелювати зміст підготовки філологів із Загальноєвропейськими вимогами з мовної освіти (Ніколаєва, 2001).

Однією з провідних практичних цілей навчання ІМ у ЗВО України, згідно з сучасними освітніми програмами зі спеціальності "Філологія (Переклад (англійська))", є підготовка висококваліфікованих бакалаврів і магістрів-перекладачів з англійської мови (АМ). На думку більшості науковців-методистів (Бігич О. Б., Волкової А. М., Єрьоміної Л. Я., Зимньої І. О., Ніколаєвої С. Ю., Тарнопольського О. Б.), викладання ІМ має ґрунтуватись на засадах компетентнісного й комунікативно-діяльнісного підходів. Так, кінцевим результатом іншомовної професійної вищої освіти майбутнього перекладача є його особистісна якість володіти певним набором загальних і спеціальних компетентностей, здатність застосовувати набуті компетентності для саморозвитку, професійної діяльності й у повсякденному житті. Відповідно, кінцевим практичним результатом навчання АМ на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є професійно орієнтована англійська комунікативна компетентність (АКК), яка формується в контексті комунікативно-діяльнісного підходу з оперттям на АКК.

Досягти таких результатів як професійно орієнтована АКК на рівні С1 можна лише за умови врахування професійної спрямованості всіх компонентів АКК з перших днів підготовки майбутнього фахівця у ЗВО, зокрема на адаптивному етапі, з першого семестру першого курсу бакалаврату (Мін'яр-Белоручев, 1996, с. 6).

Результатом формування у майбутніх перекладачів АКК у перший рік опанування АМ у ЗВО є їхня здатність до інтеракцій вивчуваною мовою з метою досягнення під час усної й письмової взаємодії з носіями цієї мови та культури успішного вирішення завдань конкретної комунікативної ситуації, що передбачає адекватність вжитих мовленнєвих засобів сучасним нормам англійського світу (Азімов, 2009, с. 98). Так, АКК реалізується як письмово, так і усно в чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні, письмі (Бігич, 2013, с. 175). Здебільшого саме усна комунікація відіграє провідну роль у встановленні міжкультурних контактів у будь-якій сфері життєдіяльності й виробництва. Тому акцентуємо саме на АКК у говорінні, адже, як свідчить наш досвід викладання АМ на першому курсі, рівень володіння цією компетентністю в абітурієнтів, які починають опановувати фах перекладача, характеризується невизначеністю й неоднорідністю, а іноді, навіть невідповідністю вимогам щодо вступу. Така ситуація зумовлена низкою об'єктивних чинників, з-поміж яких і негативний мовленнєвий досвід студентів, набутий у попередній період навчання в закладах середньої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У низці дисертацій і монографій закладено підґрунтя навчання говоріння, зокрема оволодіння навичками й уміннями іншомовного монологічного й діалогічного мовлення (ДМ) описано А. А. Алхазішвілі, В. А. Артемовим, П. Я. Гальперінім, І. О. Зимньою, А. Д. Климентенко, Ю. І. Пассовим, В. Л. Скалкінім, Н. К. Скляренко, О. Б. Тарнопольським, Е. І. Щукіною, К. М. Bailey, J. Harmer, R. Hughes, W. M. Rivers, S. Thornbury й ін. Однак формування у майбутніх перекладачів англomовної компетентності в ДМ все ще залишається актуальним і остаточно невирішеним завданням наукових розвідок.

У переважній більшості випадків провідною та найпоширенішою формою мовленнєвої взаємодії як формального, так і неформального спілкування, в будь-яких сферах міжнаціональних контактів є діалогічна, тому ми визначаємо англomовну компетентність у ДМ майбутніх перекладачів як одну з пріоритетних і складних компетентностей на першому курсі.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні доцільності впровадження комп'ютерної технології навчання для формування у майбутніх перекладачів англomовної компетентності в ДМ.

Основні результати дослідження. У перший рік фахової підготовки майбутніх перекладачів у ЗВО зміст навчання спрямовується на засвоєння такого обсягу навчального матеріалу, який наближається до відповідних характеристик освіченого носія двох мов, якими й з яких здійснюватиметься переклад у майбутньому. Для забезпечення такої вимоги, як зазначає Л. М. Черноватий, необхідне створення навчально-методичних комплексів нового покоління, які забезпечать чітку координацію змістів навчання практики мовлення й перекладу, розрив яких є неприпустимим (Черноватий, 2013, с. 187).

На нашу думку, раннє професійне спрямування з перших днів навчання у ЗВО, зокрема під час формування англomовної компетентності в ДМ, сприяє та стає підґрунтям успішного формування професійно орієнтованої АКК. Саме професійно орієнтоване навчання АМ першочурників уможливує отримання першопочаткових знань щодо особливостей перекладу англійського ДМ рідною мовою й у зворотному напрямку. Також студенти здатні, за таких умов, простежити зв'язок отриманих процедурних знань із розвитком комунікативних умінь АМ, які забезпечують міжкультурне неофіційне й ділове спілкування.

Формування англomовної компетентності в ДМ у цей період навчання майбутніх перекладачів в ЗВО вимагає здобуття не тільки мовних знань, а й соціокультурної усвідомленості, що формується під час оволодіння мовленнєвими навичками іншомовного говоріння, які стають підґрунтям успішного міжособистісного й міжкультурного спілкування. Формування англomовної компетентності в ДМ нерозривно пов'язана з опануванням майбутніми перекладачами стратегічної (компенсаторної) компетентності, тобто комунікативних стратегій ДМ і здатності студента заповнювати прогалини / нестачу мовленнєвого, соціального досвіду спілкування, а також знань АМ засобами будь-якої з уже знайомих мов. Незаперечним є те, що формування англomовної компетентності в ДМ майбутніх перекладачів моделюється соціокультурною, когнітивною, розвивальною, виховною, освітньою й професійною цілями й зумовлюється володінням низкою спеціальних і загальних компетентностей.

Досягати вищезазначених цілей для викладача є непростим завданням, адже 50-60% загальної кількості навчальних годин припадає на позааудиторну самостійну роботу студентів. Відповідно, зміна освітньої парадигми, зокрема підходу до суб'єкта навчання, а також розподіл навчальних годин АМ як фахової дисципліни для майбутніх перекладачів вимагають осучаснення й пошуку нових методичних рішень щодо форм, видів, засобів, методів і технологій навчання.

У сучасних методичних джерелах (Бігич та ін., 2013, с. 125) зазначається, що кожен із методів навчання ІМ передбачає власну технологію, що характеризується спеціально дібраними й розташованими в певному порядку прийомами навчання, які використовує викладач задля досягнення поставлених цілей. В. А. Красильнікова (2008) визначає комп'ютерну технологію навчання як певні педагогічні умови, зумовлені набором конкретних прийомів, способів, методів

та технічних засобів забезпечення цілеспрямованого процесу самонавчання та самоконтролю. Тобто інтерактивне програмно-методичне забезпечення є штучним втіленням функцій викладача щодо надання інформації, навчального контенту, керування й управління учінням студентів засобами цифрової техніки. Авторка наголошує на тому, що комп'ютерна технологія навчання визначає основним суб'єктом процесу формування нових знань того, хто навчається сам, при цьому активно використовує ті можливості, які йому надані новим навчальним середовищем. Тобто комп'ютерна технологія навчання передбачає самостійне опанування студентом навчальним матеріалом, наданим викладачем згідно з певним алгоритмом управління процесом формування компетентностей в електронному навчальному середовищі, яке реалізує опосередковану присутність викладача.

На нашу думку, саме комп'ютерна технологія навчання є однією з провідних у формуванні англомовної компетентності в ДМ майбутніх перекладачів, а їх використання в освітньому процесі дає змогу забезпечити управління пізнавальною й навчальною діяльністю студентів, підвищити ефективність та якість їхньої самостійної роботи. Проте це стає можливим за умови врахування таких вимог:

1) розробленості адаптивних багаторівневих алгоритмів управління пізнавальною діяльністю студентів, а на їхній основі створенні якісних електронних засобів навчання (ЕЗН), які відповідають психолого-педагогічним вимогам організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей тих, хто навчаються;

2) методичної обґрунтованості добирання навчального матеріалу з метою виділення розділів, тем, питань, які потребують достатньо часу на вивчення й які доцільніше вивчати за допомогою ЕЗН;

3) розробленості моделі, в якій враховано раціональний розподіл групових аудиторних занять і самостійної позааудиторної індивідуальної роботи з використанням ЕЗН.

З огляду на вищезазначені вимоги, вважаємо, що спеціально розроблені навчальні комп'ютерні програми (НКП) з ІМ є саме тими ЕЗН, які репрезентують комп'ютерну технологію формування у майбутніх перекладачів англомовної компетентності в ДМ.

Сучасні мультимедіа, веб-дизайн, програмування уможливають упровадження комп'ютерної технології навчання ІМ у процесі підготовки висококваліфікованих і конкурентоздатних фахівців будь-якої галузі, зокрема майбутніх перекладачів. Так, потенціал сучасної технології мультимедіа дає змогу використовувати різні способи подачі інформації, які втілюються у відео- й аудіосупроводі текстів, графіці, анімації, що надає розробнику НКП можливість створити зручний для сприйняття й інформаційно насичений програмований засіб, який надає можливість одночасно отримувати навчальний матеріал як візуально, так і аудіально.

Так, поряд із текстовою інформацією, репрезентованою в різних формах (сторінки книги, газетної статті, календарної сторінки, тексту), на екран може подаватися різна графіка (статичні зображення – кольорові малюнки, фото, таблиці, схеми тощо); динамічні зображення (відеофрагменти, анімація), а також звук (озвучені фрагменти текстів, коментар до ілюстрацій / фотографій, музика). Тобто, використання мультимедіа уможливує інтерактивне опанування навчальних матеріалів (Коробейнікова, 2012, с. 125). Таке поєднання текстової інформації з відео- й аудіоінформацією є вагомим під час навчання саме говоріння й усного перекладу. Адже одна з проблем на початковому ступені навчання у ЗВО полягає в тому, що не в усіх студентів сформувались достатньо стійкі навички для забезпечення безпомилкового виконання усних вправ у парах за умови відсутності постійного контролю й корекції з боку викладача. За таких умов незаперечним є факт, що вправи для формування англомовної компетентності в ДМ мають бути забезпечені надійними опорами, які детермінували б породження саме таких висловлювань, що диктуються завданням “комп'ютера-викладача” (Коробейнікова, 2014, с. 47). У самостійній позааудиторній роботі це допомагає дистанційно спрямовувати та контролювати мовленнєві дії студентів.

Комп'ютерне навчання ґрунтується на основних принципах навчання, які повною мірою здатні відповідати особистим потребам студентів. Під час формування англомовної компетентності в ДМ за допомогою комп'ютера створюється особливий вид співпраці, взаємодії й взаємовідносин між викладачем і студентом у новому навчальному середовищі. Значно підвищується мотивація студента щодо отримання нового знання, що забезпечується можливостями спілкування через комп'ютерні мережі, які є невід'ємною частиною сучасної соціалізації молоді.

На сьогодні вже існує значний досвід розроблення й використання навчальних матеріалів із комп'ютерною підтримкою. Розробкою НКП з ІМ займалися О. А. Мацнева, Я. В. Окопна, Д. А. Руснак; мультимедійні методичні посібники укладено О. Б. Бігич, М. М. Волошиною, О. М. Метьюліною й ін. (Бігич та ін., 2013). Проблемою, однак, залишається відсутність стандартизованих навчальних матеріалів, які відповідають цілям підготовки майбутніх перекладачів. Тому виникає необхідність у спеціально розроблених ЕЗН для реалізації конкретних освітніх цілей і завдань, зокрема НКП для формування у майбутніх перекладачів англомовної компетентності в ДМ.

Розроблення англомовної НКП для майбутніх перекладачів передбачає врахування загальних і специфічних методичних вимог до такого продукту. Перед викладачем, який створює такий ЕЗН, постає завдання розробити сценарій і зміст так, щоб 1) вразити увагу студента й забезпечити практичну доцільність його діяльності; 2) надати студенту можливість опрацювати все самостійно, спираючись на власний досвід; 3) дозволити студенту обрати зручний темп роботи. Укладачу-розробнику необхідно чітко усвідомлювати, що, враховуючи технічні можливості комп'ютера, основними дидактичними вимогами до НКП є комунікативна спрямованість, дотримання практичної мети, яка передбачає й усунення та попередження потенційних помилок у мовленні студентів.

Попри вищезазначені вимоги зауважимо, що необхідним є вибір оптимального, домінуючого шляху формування компетентностей для розроблення конкретної технології. Тому комп'ютерна технологія формування англомовної компетентності в ДМ вимагає передусім визначення стратегічної лінії, яка чітко окреслює порядок і поетапність навчання англійського ДМ майбутніх перекладачів.

Для формування у майбутніх перекладачів англомовної компетентності в ДМ обрано стратегічну лінію від засвоєння діалогу-зразка до продукування власного діалогу. Такий вибір зумовлений низкою об'єктивних факторів. Одним із них є різномірність володіння АМ студентів академічної групи. Причиною цього є невдалий мовленнєвий досвід у спілкуванні АМ або ж, в окремих випадках, його повна відсутність. На нашу думку, в перший рік навчання в ЗВО, особливо в перше півріччя, виникає необхідність забезпечення студентів орієнтирами на результат їхнього учіння, а для опанування англійського ДМ доцільно вводити діалоги-зразки в аудіо- та відеопред'явленнях, оскільки уміння ДМ розвиваються паралельно з аудитивними вміннями, що є можливим, якщо студент опрацює аудіо-/відеоматеріал. Тобто, для майбутнього перекладача процес формування англомовної компетентності в ДМ розпочинається з ознайомлення з автентичним готовим діалогом і проходить етапи навчання, відповідні обраній стратегічній лінії "зверху" з доповненням двомовними вправами професійного спрямування. Саме відеодіалог-зразок є джерелом невербального складника комунікації, розуміння якого, безсумнівно, впливає як на механізми міжкультурної взаємодії, взаємного сприйняття між представниками різних культур, так і детермінує переклад такого мовлення задля досягнення взаєморозуміння.

Аналіз теоретичних і практичних надбань науковців, а також наш власний досвід розробки й апробації НКП "Switch on Your English" (Бігич та ін., 2013, сс. 138-145) стали поштовхом для розробки НКП "Watch, Interpret and Speak English (WISE)" для формування англомовної

компетентності в ДМ у студентів першого курсу бакалаврату – майбутніх перекладачів (Коробейнікова, 2018). Грунтуючись на комп'ютерній технології, розроблені ЕЗН мають схожу структуру, проте різняться за професійним спрямуванням. Мультимедійну програму “WISE”, цільовим призначенням якої є навчання англійського ДМ здобувачів фаху в перекладі, розроблено для студентів першого року навчання в університеті. Так, у НКП “WISE” (Коробейнікова, 2018) включено двомовні вправи, які підтримують концепцію ранньої професіоналізації суб'єктів навчання – здобувачів фаху в перекладі. “WISE” є інтерактивним мультимедійним ЕЗН, який передбачає активну роль студента. Структура НКП представлена як веб-сайт. Цей ЕЗН дистанційно виконує функції викладача: може провести моніторинг навчальних досягнень студентів і підрахунок їхніх балів, надати їм інструкції щодо подальшої роботи. Під час роботи з НКП “WISE” студенти самі обирають порядок виконання завдань, вирішують, які мультимедійні вправи необхідно виконати й скільки разів. При цьому комп'ютер слугує мовленнєвим партнером.

Використання НКП “WISE” сприяє розвитку й покращенню англійськомовних інтерактивних навичок студентів, що уможливило вдосконалення професійно орієнтованої АКК майбутніх перекладачів. Її навігація включає два модулі, шість тем і правила для користувачів (англійською й українською мовами). Порядок представлення навчального контенту й робота студента з ним корелюється з етапами навчання діалогів, що розпочинається введенням відео-зразка й передбачає опанування його структурних компонентів, відтворення заданої моделі та її модифікацію, продукування власних діалогів.

Навчальні відео-, аудіо- й друковані довідкові матеріали й комп'ютерні вправи НКП “WISE” пов'язано гіперпосиланнями в межах спеціально розробленої веб-платформи, тобто навчальний матеріал організовано нелінійним способом. Так, укладений як стандартний веб-сайт, цей ЕЗН оснащено навігацією, яка включає перелік модулів, уроків-тем й рекомендацій-інструкцій українською й англійською мовами. Всі посилання поєднуються чітко структурованою системою навігації, що дає змогу змінювати зображення сторінок і самі сторінки частинами; сталою на сторінці залишається тільки навігація НКП, її зміст, змінюються її активні рубрики. Тобто, перед студентом статичним і активним є перелік уроків-тем, а у разі відкритого уроку й список завдань.

При активації кожного з двох модулів НКП “WISE” на екрані з'являється деталізована таблиця щодо його змісту: уроки-теми, відповідні їм ситуації й завдання, перелік граматичного й фонетичного матеріалу уроку-теми. Така модуль-таблиця (Module 1 / Module 2) є активною мапою виучуваних тем. Кожна із тем містить чотири розділи: Appendices (Додатки), Watching (мультимедійні вправи), Interpreting (вправи в перекладі), Speaking (вправи в репродукованні й продукованні діалогів).

Розділ “Appendices” є інформаційним додатком до уроку, який містить два файли: “Notes” і “Papers”. “Notes” вміщує список імен, географічних назв, незнайомих лексичних одиниць з перекладом і прикладами їх уживання, а також пояснення нового граматичного явища. “Papers” представляє варіанти тестових завдань, бланки відповідей до них, а також матеріали до мультимедійних вправ і завдань у перекладі. Студент може роздрукувати ці файли. В такий спосіб ми поєднали друкований паперовий варіант навчальних матеріалів з їхньою електронною версією.

Поетапність навчання англійського ДМ у НКП “WISE” представлена у восьми мультимедійних вправах, які передбачають зв'язок із завданнями в перекладі без комп'ютерної підтримки, тобто вимагають безпосереднього контролю з боку викладача на аудиторному занятті.

Презентація діалогу-зразка передбачає перегляд студентом відео без та з оперттям на його текст. Наступний крок – перевірка розуміння переглянутого діалогу-зразка за допомогою тестів множинного й альтернативного вибору.

Після другого пред'явлення діалогу-зразка, перегляду з опертям на його текст студент може повернутись до завдання для перевірки розуміння, з метою його повторного виконання, або перейти до наступного завдання – вправи в імітації кожної репліки запропонованого відеодіалогу. Такі вправи представлено як змонтовані нами відеофрагменти. Фрагмент складається із відео-реплік діалогу-зразка й слайдів з текстом цих реплік, які тривають 5-10 сек. кожна залежно від часу звучання репліки в діалозі. Ці вправи надають студенту можливість оволодіти кожною реплікою, її інтонаційним оформленням і швидкістю мовлення в активному режимі. На занятті студентам пропонуються завдання в перекладі окремих реплік відео-зразка з опертям на текст і без нього.

Наступний етап навчання англійського ДМ представлено трьома вправами в формі рольових ігор. Виконуючи перші дві, студент працює індивідуально з комп'ютером, у ролі співрозмовника виступає актор з екрана комп'ютера. Для того щоб відбувся діалог між актором і студентом, ми розділили відео-зразок на репліки кожного з учасників і змонтували для кожного окремий відеоролик, який складається із відеореплік і слайдів із текстом. На слайді студент отримує інструкцію щодо формулювання своєї репліки, а відповідь-реакцію отримує від віртуального співрозмовника. В такий спосіб відбувається діалог між студентом і комп'ютером.

Наступна вправа передбачає роботу студентів у парах. Це вправа в озвучуванні відеодіалогу-зразка, який записано з виключеним звукозрядом. Передбачається, що така вправа перевіряється на аудиторному занятті викладачем.

Створення власних діалогів представлено вправою, яка є новою комунікативною ситуацією. Виконання цієї вправи передбачає роботу в парах. Для студентів, які працюють з програмою поза аудиторією, вмонтований диктофон. Використовуючи його, студенти мають змогу записати свої власні діалоги, якщо працюють з НКП он-лайн. Для студентів, які працюють з диском, в правилах користування надано пояснення, як виконати таке завдання. Пара студентів може зафіксувати діалоги на електронний носій (смартфон, диктофон, веб-камеру тощо) й надіслати електронною поштою викладачу.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Використання й упровадження комп'ютерної технології навчання, зокрема для формування у майбутніх перекладачів англomовної компетентності в ДМ, уможливило осучаснення освітнього процесу в ЗВО. Розроблена НКП "WISE", яка націлена на формування англomовної компетентності в ДМ, уможливило досягнення практичних цілей навчання АМ як фахової дисципліни для студентів, майбутніх перекладачів, на першому курсі ЗВО. По-перше, запропонований ЕЗН надає змогу організувати самостійну позааудиторну роботу студентів із практичними аудиторними заняттями. Розподіляючи вправи НКП, викладач може винести на самостійну позааудиторну роботу ті, які не вимагають його безпосереднього контролю, наприклад, вправи у вправлянні й тренуванні в спілкуванні, а вправи в продукуванні й перекладі виконуються на занятті. По-друге, НКП "WISE" допомагає студентам, які не відвідували аудиторне заняття, ліквідувати прогалини в їхніх знаннях самостійно в позааудиторний час; для студентів, яким є необхідним відтворення або повторення матеріалу окремих занять, – опрацювати їх повторно. По-третє, навчальні матеріали цієї НКП організовано нелінійним способом, що уможливило індивідуалізацію й диференціацію опанування англійського ДМ.

Таким чином, комп'ютерна технологія формування у майбутніх перекладачів англomовної компетентності в ДМ є актуальною й ефективною, зокрема щодо організації самостійної роботи студентів з практичного курсу АМ як фахової дисципліни на першому курсі бакалаврського рівня вищої освіти. Не виникає сумнівів щодо доцільності й перспективності впровадження цієї технології в навчання всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності АМ й у викладання інших навчальних дисциплін.

ЛІТЕРАТУРА

- Азимов, Э. (2009). *Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам)*. Москва, Россия: Изд-во ИКАР.
- Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Г. Е., ... Ніколаєва, С.Ю. (Ред.). (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика*. Київ, Україна: Ленвіт.
- Бігич, О. Б., Волошинова, М. М., Мацнева, О. А., Руснак, Д. А., Метьолкіна, О. М., Окопна, Я. В., Коробейнікова, Т.І. (2012). *Електронні засоби навчання іноземних мов студентів: досвід розробки й апробації: колективна монографія*. Київ, Україна: КНЛУ.
- Коробейнікова, Т. І. (2012). Мультимедійні вправи для навчання діалогічного мовлення на заняттях з англійської мови. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 3, 122 – 134.
- Коробейнікова, Т. І. (2014). Психолого-педагогічні передумови використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні англійського діалогічного мовлення. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*, 51, 45-51.
- Коробейнікова, Т. І. (2018). Формування англійської компетентності в діалогічному мовленні майбутніх перекладачів з використанням навчальної комп'ютерної програми "WISE". *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 161, 111-116.
- Красильникова, В. А. (2008). *Концепция компьютерной технологии обучения*. Оренбург, Россия.
- Миньяр-Белоручев, Р. (1996) *Методический словарь. Толковый словарь терминов методики обучения языкам*. Минск, Беларусь: Стелла.
- Ніколаєва, С. Ю. (Заг. ред.). (2001). *Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання)*. Вінниця, Україна: Нова книга.
- Ніколаєва, С. Ю. (Наук. ред. укр. вид.). (2003) *Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання*. Київ, Україна: Ленвіт.
- Черноватий, Л. М. (2013). *Методика викладання перекладу як спеціальності*. Вінниця: Нова книга.

REFERENCES

- Azimov, E.H. (2009). *Novyj slovar' metodicheskikh terminov i ponyatij (teoriya i praktika obucheniya yazykam)*. Moskva, Rossiya: Izd-vo IKAR.
- Bigych, O. B., Borisko, N. F., Borets'ka, G. E., ... Nikolajeva, S.YU. (Red.). (2013). *Metodika navchannya inozemnikh mov i kul'tur: teoriya i praktika*. Kiiv, Ukraïna: Lenvit.
- Bigych, O. B., Voloshinova, M. M., Matsneva, O. A., Rusnak, D. A., Met'olkina, O. M., Okopna, Ya. V., Korobejnikova, T. I. (2012). *Elektronni zasobi navchannya inozemnikh mov studentiv: dosvid rozrobki j aprobatsii: kolektivna monografiya*. Kiiv, Ukraïna: KNLU.
- Korobejnikova, T. I. (2012). *Mul'timedijni vpravi dlya navchannya dialogichnogo movlennya na zanyattyakh z anglijs'koï movi. Pedagogichnij protses: teoriya i praktika*, 3, 122 – 134.
- Korobejnikova, T. I. (2014). *Psikhologo-pedagogichni peredumovi vikoristannya informatsijno-komunikatsijnikh tekhnologij u navchanni anglijs'kogo dialogichnogo movlennya. Psikhologo-pedagogichni problemi sil's'koï shkoli*, 51, 45-51.
- Korobejnikova, T. I. (2018). *Formuvannya anglo-movnoï kompetentnosti v dialogichnomu movlenni majbutnikh perekladachiv z vikoristannyam navchal'noï komp'yuternoï programi "WISE". Naukovi zapiski. Seriya: Pedagogichni nauki*, 161, 111-116.
- Krasil'nikova, V. A. (2008). *Kontseptsiya komp'yuternoï tekhnologij obucheniya*. Orenburg, Rossiya.
- Min'yar-Beloručev, R. (1996) *Metodicheskij slovník. Tolkovyj slovar' terminov metodiki obucheniya yazykam*. Minsk, Belarus': Stella.
- Nikolajeva, S. Yu. (Zag. red.). (2001). *Programa z anglijs'koï movi dlya universitetiv / institutiv (p'yatirichnij kurs navchannya)*. Vinnitsya, Ukraïna: Nova kniga.
- Nikolajeva, S. Yu. (Nauk. red. ukr. vid.). (2003) *Zagal'noevropejs'ki Rekomendatsii z movnoï osviti: vivčennya, vikladannya, otsinyuvannya*. Kiiv, Ukraïna: Lenvit.
- Chernovatij, L. M. (2013). *Metodika vikladannya perekladu yak spetsial'nosti*. Vinnitsya: Nova kniga.